

(MR. SPEAKER)

which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1963, in respect of 'Capital Outlay on I. N. E. and D. Works (Non-Commercial)'."

**DEMAND NO. 47.—CAPITAL ACCOUNT OF ELECTRICITY SCHEMES OUTSIDE THE REVENUE ACCOUNT.**

**101. Capital Outlay on Electricity Schemes.**

"That a further sum not exceeding Rs. 100 granted to the Government defray the charges which will come in course of payment during the 31st day of March 1963, in respect of 'Capital Outlay on Electricity Schemes'."

**DEMAND NO. 48.—CAPITAL OUTLAY ON PUBLIC WORKS.**

**103. Capital Outlay on Public Works.**

"That a further sum not exceeding Rs. 21,15,100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1963, in respect of 'Capital Outlay on Public Works'."

**DEMAND NO. 49.—CAPITAL ACCOUNT OF OTHER WORKS OUTSIDE THE REVENUE ACCOUNT.**

**102. Capital Outlay on Other Works.**

"That a further sum not exceeding Rs. 1,72,500 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1963, in respect of 'Capital Outlay on Other Works'."

**DEMAND NO.—51. MISCELLANEOUS CAPITAL ACCOUNT OUTSIDE THE REVENUE ACCOUNT.**

**119. Capital Outlay on Forests.**

"That a further sum not exceeding Rs. 8,49,103 be granted to the

Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1963, in respect of 'Capital Outlay on Forests'."

**DEMAND NO. 54.—ADVANCES AND LOANS.**

**Q. Loans and Advances by the State Governments.**

"That a further sum not exceeding Rs. 93,60,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1963, in respect of 'Loans and Advances by the State Government'."

MR. SPEAKER.—The Hour will now adjourn and meet after half an hour.

*The House adjourned for recess at Ten of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Ten of the clock. and reassemble at eleven of the clock.*

[MR. SPEAKER.—In the chair.]

**Mysore Land Revenue (Surcharge) (Amendment) Bill, 1962.**

*Motion to consider.*

SRI M. V. KRISHNAPPA.—(Minister for Revenue).—Sir, I move.

That the Mysore Land Revenue (Surcharge) (Amendment) Bill, 1962 be taken into consideration.

SRI ANNARAO GANAMUKHI (Afzalpur).—On a point of order, Sir, As per Article 207 of the Constitution, the recommendation of the Governor must have been taken before a money Bill is taken into consideration. I do not see in the Bill that the recommendation of the Governor has been taken.

MR. SPEAKER.—You are saying that it should be in a particular manner it is not correct, because when there is a statutory duty it is supposed that it has been complied with. If you

entertain any doubt, you must contact the Secretary or me and rise a point of Order. In this case, I say, that it has been done.

Motion moved :

That the Mysore Land Revenue (Surcharge) (Amendment) Bill, 1962 be taken into consideration.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹುಟ್ಟು ವಳ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಬಿಲ್ಲುಗಳು ತಯಾರಾಗಿದ್ದವು, ಈ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಂಧಾರ್ಜನ ಬರನ್ನು ಅವಸ್ಥೆ ಮಟ್ಟಗೂ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದ್ದೆವು, ಈಗಾಗಲೇ.....

Sri S. Sivappa.—Sir, I have sent an amendment that this Bill be circulated for the purpose of eliciting public opinion and be brought before the House on or after 10th February 1963. I feel that at the time of introduction of the Bill an amendment can be moved by any member.

Mr. SPEAKER.—Does the rule say that after introduction it can be done? I have already announced that it has been introduced and the debate was going on.

Sri S. Sivappa.—Sir, is it the debate that is going on or is it the introduction that is going on?

Sri G. V. Gowda.—It is an introduction that is going on, Sir.

Mr. SPEAKER.—If your argument is correct, I could not have announced "motion moved". Introduction is over.

Sri G. V. Gowda.—Introduction is not over, Sir.

Mr. SPEAKER (Addressing Sir S. Sivappa).—As Leader of the Opposition and as a seasoned Parliamentarian, you should know the procedure. Introduction was done long time back.

Sri S. Sivappa.—Sir, if the Hon'ble Revenue Minister yields, even now it is not late to give me an opportunity to move my amendment. It is left to the Government whether to accept it or reject it.

Sri M. V. Krishnappa.—There is no need to circulate this Bill. Of course, if the Government minds, they can do so, ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಿನ್ನು ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಪರಲ್ಪ ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಯಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವ

ದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಬಿಲ್ಲು ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಹೊರಟು ಹೋದರೆ...

Mr. SPEAKER.—I have received the amendment that the Bill might be circulated among all the Members. It has been received two minutes before the 'Tea Brake'. (Addressing Sri S. Sivappa) Can be moved the amendment at the appropriate stage.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲು ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಅನೇಕರು ಇರುವುದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಹೊರೆ ಹೊರಿಸಬಾರದು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಗಳು ಯಾವುವು ಇವೆಯೋ ಹಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು ಎದಿ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಮಾರ್ಗ ಅನುಸರಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ಎದ್ದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇನೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ವೇ ರೀಸೆಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕ್ಯಾರಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷ ಆಗಿದೆ. ಒಂದು ಸಲ ರೀಸೆಟ್ ಮೆಂಟ್ ಅದಮೇಲೆ 30 ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಏನೂ ಮಾಡಕೂಡದು ಎಂದು ಇದೆ, ರೈತ ಯಾವ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತ ಇರುತ್ತಾನೆ ಅದೇ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೇ ರೀಸೆಟ್ ಮೆಂಟ್ 1914ರಲ್ಲಿ ಆಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಗೆ 40-45 ವರ್ಷಗಳಾಗಿ ಆ ಅವಧಿ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ ಸಾತ್ ಕನರಾ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನಾ ಮಳೆ 30 ವರ್ಷದ ಗ್ಯಾರಂಟ್ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಏನಿದೆ ಅದು ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಈಗ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಸರ್ವೇ ರೀಸೆಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅರ್ಧ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಿದೆ. ಇನ್ನು ಅರ್ಧ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗದ್ದೆ, ಬಾಗಾಯ್, ಹೊಲಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನಾ ಮಳೆ ಒಟ್ಟು 4 ಕೋಟಿ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸರ್ವೇ ರೀಸೆಟ್ ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಡಬ್ಬಲ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಹೊಲಗಳು ಮೊದಲು ಗದ್ದೆ ಆಗಿದ್ದು ಈಗ ತೋಟಗಳಾಗಿವೆ. ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳು 1½-2 ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಅದೇ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಸರ್ವೇ ಸೆಟ್ ಮೆಂಟ್ ಅದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಹೊಲಗಳು ತೆಂಗಿನ ತೋಟ, ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳಾಗಿವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪನ್ನತೆ ಗಳು ಕೊಡದೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಂದಾಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡು ತ್ತದೆ. ಅನ್ಯಾಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ವೇ ರೀಸೆಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಲು ಕಡೇ ಪಕ್ಷ 2 ವರ್ಷ ಗಳಾದರೂಬೇಕು. ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಾಯ್ದೋಣ ಎನ್ನುವ ಯೋಚನೆಯಿಂದಲೇ ಹಿಂದೆ 4-5 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಈ ಬಿಲ್ಲು ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೂ ತಂದಿರ ಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಈಗಿನ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯು 250 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಷ್ಟು ನಾವು ಬರ್ಬರಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಹಣ ಸಾಲದು ಕಂದ್ರ, ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವುದು 23 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಅದರ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ)

ಪ್ಲಾನ್ಗೆ 42 ಕೋಟಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನುಮಾರು 19 ಕೋಟಿ ನಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಹಾಕಿರುವ ಎರ್ಟಾ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ 11½ ಕೋಟಿ ಬರುವುದು. A plan which ought to have been 50 crores has been reduced to 42 crores and out of this the centre has agreed not to pay more than 23 crores. That means we have to find out another sum of 19 crores. ಈಗ 8-8½ ಕೋಟಿ ಕಡಮೆಯಿದೆ. ಅದನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕರೆ ಕಟ್ಟುವುದು, ಬಾವಿ ತೆಗೆಸುವುದು ಮುಂತಾದದ್ದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ತರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿ ಅಹಾರ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. for the war, food is also an ammunition. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪರಿಚಯ ಅನೇಕರಿಗಿದೆ. ಅದರ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ನೋಡಿದಂತೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ನುಮಾರು ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದ ರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ರೈತರ ಮನೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುವ ನಾಳು ಅವರ ಕಷ್ಟ ಅರಿತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹಣ ಬೇಕಾಗಿದೆ! ಚೀನೀಯರ ದುರಾಕ್ರಮಣವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ನಾನು ಚೀನ ದೇಶದ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು 9 ವಾರ ಗಳ ಕಾಲ ಚೈನಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆನಿಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ, ಅಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದಾಗ ಕಣ್ಣು ನೀರು ಬಂತು. ರೈತರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ, The land is the property of Communes ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಉಳಿದುಬಿಡಬೇಕು. ಬೇರೆ ಹೊಡೆದಾಗ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲ. They are not allowed to travel in the train ರೈಲ್ವೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೆಗಲ್ಲ ಗಲಾಟೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು ನಂಬಿಗರನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ದೂರದ ಗ್ರಾಮ ಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. It is only the persons who have permits that can travel in the trains ಪರ್ಮಿಟ್ ತೋರಿಸಿದರೆ ರೈಲ್ವೆ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ತಿಸಿದೆ. ಚೈನಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಮೈಲಿ ಗಳ ರೈಲ್ವೆಯಿದೆ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ 43 ಸಾವಿರ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟಿದೆ. ಪೀಕಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಟಿಬೆಟ್ ವರೆಗೆ, ಪೀಕಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಹಾಂಗ್‌ಕಾಂಗ್‌ವರೆಗೆ, ಪೀಕಿಂಗ್‌ನಿಂದ ವುಡನ್‌ವರೆಗೆ, ಪೀಕಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಕ್ವಾಂಗ್‌ವರೆಗೆ ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ರೈಲ್ವೆ ಲೈನ್ ಬಿಟ್ಟರೆ ಚೈನಾದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರೈಲೇ ಇಲ್ಲ. The rest of China is Completely without railways. ಚೀನಾದವರು ದುರಾಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಜನರು ಸರ್ವತೋಮುಖ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರ ಬೇಕು. ಎರ್ಟಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಪರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ತೆರಿಗೆ

ಬರುವಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಎದೆಯಿಲ್ಲದೆ ರೈತ ರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಂದಾಯ ಎಂಬುದನ್ನು ರಾಮ ಮತ್ತು ಭರತನ ಕಾಲದಿಂದ ರೈತರು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. psychologically the farmers are prepared to pay other taxes but not the land tax. we know the psychology of the people and we do not want to bring this measure. But the situation now is such that when all sources are exhausted there is only one source and that is the land tax. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಭೂವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ ಉಳ್ಳವರು ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ರ್ಯಾಷನಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುವವರೆಗೆ ಸೇಕಡ ನೂರರಷ್ಟು ಫ್ಯಾಟರ್‌ಲೇಟಾಗಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ. ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡುವುದೆಂಬ ಭರವಸೆಯಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮಾಷೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಈ ಮನೋದ ಯನ್ನು ತಂದಿಲ್ಲ. ರೈತರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ರೈತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಇದನ್ನು ತಂದಿದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಈ ಮನೋದೆಯಿಂದ ಬರುವ ಹಣ ವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವ ಲಘು ಐರಿಗೇಷನ್, ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುಂತಾದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಮಂಜುಭಾ. ಘಟ ಪ್ರಭಾ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದ ರಿಂದ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡ ಬೇಕಾಯಿತಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ನೋಯುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೆ ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದಲೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮನೋದೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವ ಜನಿಕಭಾಷೆಯ ಪಡೆಯಲು ಸರ್ಕ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷ ತಡವಾ ಗುತ್ತದೆ; ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಬರುವ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಬಾಕಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಬಿಲ್ಲು ಕೊಡಲು ಕಷ್ಟವೆಂದು ತೋರಿದರೂ ಕಾಪಿರೆ ಗುಣವಾಗುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊಡಬೇಕಾ ಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಂತರು ಹಣವನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.- ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಕಳುಹಿ ಸಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

“That this Bill be circulated for the purpose of eliciting public opinion and be brought before this House on or after 10th February 1968.

Mr. S P E A K E R.—Amendment moved :—

“That this Bill be circulated for the purpose of eliciting public opinion and be brought before this House on or after 10th February 1963”.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಾನು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟು; ಭೂ ಕಂದಾಯದ ಮೇಲೆ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ವಿಧಿಸತಕ್ಕ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸದರವರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವಾಗ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರಿ ತೂಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೂಡ ಅವರಷ್ಟೇ ಮನಗಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಲು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ಸಭಾಪತಿಯವರ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಅವರು ಈ ಮಸೂದೆಯ statement of objects and reasonsನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಯೂ ನಮೂದು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಇದನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲು ಪ್ರಬಲ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ವೇದಿಕೆಯಿಂದ, ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ಅಭಾವವನ್ನು ನಿಗುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಹಣದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿಗುವುದಕ್ಕೂ ಆಹಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಏನಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳಲಿ. ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ, ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವವರೆಗೆ ಇಂಥ ಕೆಲವು ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕಬಹುದು. ಇಂಥ ಒಂದು ಸದವಕಾಶವಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಭೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 80ರಷ್ಟಿರುವ ರೈತರಿಗೆ, ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವ ರೈತರಿಗೆ, ಶಾಸನ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಲೆಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಭೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಆಗಲೇ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷ ಆಗಿಹೋಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಲೆಮೆಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡ್ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕತೆಗಳೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಆತುರವಾಗಿ ತರಬಾರದು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 80ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಜನರ ಮೇಲೆ

ಬೀಳುವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಾವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ದರ್ಮ. ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಈ ಮಸೂದೆ ಹಠಾತ್ತನೆ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲನೆಯ ದಿನ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸು ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಇನ್ನು ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಮುಂದೆ ಹಾಕಿ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕ್ಲೋಡಿಗೊಳಿಸಿ, ಇದನ್ನು ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಈ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ‘ಬೀಣಾ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಹಾಲೆಂಡ್ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಇತರ ಕಡೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ರೈತರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರಬೇಕು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅಲ್ಲಿಯ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತು ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಭಸ್ಮನುರನ ಹಾಗೆ ರೈತರನ್ನು ನುಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ! ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 80ರಷ್ಟಿರುವ ವ್ಯವಸಾಯವೇ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿರುವ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಇವರು ಶಾಪ ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ದಿನಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯ Statement of Objects and Reasonsನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಎಲ್ಲ ಜನರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನಾವೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ರೈತನ ಮೇಲೆ ಶಾಪ ಹಾಕಿ, ಅವನ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹೇರಿ ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಯೋಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ರೈತರ ಮೇಲೆ ಇವರಿಗೇನೋ ಅಕ್ರೋಶವಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಈ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಜನತೆಯ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಗಳಿಸಿ, ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದರೆ, ಇದನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಧರ್ಮವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಈಗ ಅವರು ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಹಾಕತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಂದಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ ಎಂದು ಖಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ, ಮೊದಲು ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಮಾಡಿ ಈ ಸವಾಲನ್ನು ದುರಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು, ಈ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದರೆ ಆಗ ಅವರದು ಶೌರ್ಯ, ಧೈರ್ಯದ ಮತ್ತೆ ಒಳ್ಳೆಯ ನೀತಿಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ರೈತರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಲು ಇದು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲವಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆಮಾಡಿ, ಈಗ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಪಸು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನೂಟಿಸುತ್ತೇನೆ.



†ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ದೇವ್.—(ಗುಬ್ಬಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಈ ಮಸೂದೆಯು ಮೇಲೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಪಾಂಡಚಾರ್ಯಕ ಯೋಜನೆಯ ಬರ್ಚನ್ನು 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 42 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿ ಕನಿಷ್ಠ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನುಮಾರು ಈಗ ನಾಲ್ಕು ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಡಬ್ಬಲ್ವಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆ ಯಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸಹ ನಾವು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ದೂರ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೇ ಎಂದು ಹಾಕಬೇಡಿ. ಹಿಂವೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ನಡೆವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ objects and reasonsನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಹೇಳುವಾಗ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಷಯದಿಂದ ಸದಸ್ಯರ ಸ್ವಭಾವ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೊಂಚು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಜವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಮಸೂದೆ ಬೇಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಒಂದು. ಇನ್ನೊಂದು ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಕೆಲವುನ್ನು ನಿಮಿರಿಸಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ತ್ವರಿತವಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕು. ಅದು ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿಯೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ 3ನೇ ಪಾಂಡಚಾರ್ಯಕ ಯೋಜನೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು 50ರಿಂದ 42 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಹೇಗಾದರೂ 10 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೇ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ತಡೆಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋದರೆ ಈಗಿನ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ವಿಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟೋಸಾರಿ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಫಿಜಿ ಕಂಪೌಂಡ್‌ಗ್ಲಾಸ್ಸ್ ನಾವು ಅರ್ಜಿವೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾವುದೇ ತರಹದಲ್ಲಿ ಈ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ವಿವರಣೆ ಬಹಳ ಉದ್ದವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ

ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. I want to place it on the table of the House. I have also sent a copy to you.

Mr. SPEAKER.—I have forwarded to Government.

Sri V. M. DEO (Gubbi).—My request is that it may be circulated to Members.

Mr. SPEAKER.—Then I will have to get it printed or I must request Government to print it.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ದೇವ್.—ನಾನು ಹೇಳುವುದಷ್ಟೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸರ್ಕ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇದು ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದು ರುಜುವಾತು ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಅಪೂರ್ವವಾದೀ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪೂರ್ತಿ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಒಪಿನಿಯನ್ನಿಗಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅಗಲೇ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಾಗ ಒಂದು ವರ್ಷ ತಡವಾಗುವುದು ಇದ್ದರೆ, ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಕೊಡದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ. With these observations, I place it on the table of the House.

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ವೆಂಕಟೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಸರ್ಜಾಜು ಮಸೂದೆ ಏನಿದೆ ಇದು ಸರ್ಕಾಲವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇಕರು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡಿ ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಮೂದಿಸಿದೆ. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಜಾಜು ಎಂದು ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಇರತಕ್ಕ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಎರಡರಷ್ಟು ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಧೀರ್ಘವಾಗಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಮುಂದಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ. "It shall be the duty of the Officer concerned to cause a public notice to be given in such manner as he shall deem fit of the time..." ಅಂದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ತೆರಿಗೆ ಅಥವಾ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಅದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು

ತರುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಅವರಿಂದೇನಾದರೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಬಾರದಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡ ಬೇಕು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನುಗಳು ಯಾವುದೇ ಅಗಲೇ ಅವುಗಳಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಅಥವಾ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡದೆ ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ಈ ಮನೂದೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ಎರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಂದಿರ ತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಈ ಮನೂದೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಿ ಮತ್ತು ಅವರಿಂದ ಬಂದಂಥ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಪರಿಶೀಲನಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ಮನೂದೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಎರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೇ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿ ಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವಾಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಈ ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಗಂಡಾಂತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ರನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ. ನಾವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಚೀನೀಯರು ಎಬ್ಬಿಸಿರತಕ್ಕ ಕ್ಷೋಭೆ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ದವರೂ ಕೂಡ ರೈತರಮಟ್ಟಿಗೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಒಂದು ಮನೂದೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರಮಾಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೈತಾಪಿ ಜನರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತನಾಡಬಹು ದಾದರೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷೋಭೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಭಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟೇಗೌಡರು ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ರೈತರಿಗೆ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಏನು ಕಂದಾಯ ವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಮನೂದೆ ಮುಖಾಂತರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಯೋ ಆ ಯೋಚನೆ ಸಫಲವಾಗಬೇಕಾದರೆ ರೈತರು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದುದೆಂದು ಗಮನಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಅಟ್‌ವಾಸ್‌ಫಿಯ ರನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಈ ಮನೂದೆಯನ್ನು ಸರ್ಕ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆ ಜನರಿಗೆ ಈ ಮನೂದೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಅದರ ಅರಿವು ಬೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ನಾನು ಇಡಲು ಇಚ್ಛಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿ ಇರುವುದಾದರೆ ಈಗ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಬಹು ಕಂದಾಯದ ದರವನ್ನು ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಿವೈಜ್ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ದೈರ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಉಹ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ತಾವು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈ

ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿ ಬಿದ್ದಿರುವುದು ಬಹಳ ದುರದೃಷ್ಟಕರ.

ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಈ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಸನವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—It is not the indi-  
vidual that brings, but it is the  
Government that brings. If the  
Government decides to bring in a Bill,  
this personal factor does not come in.  
I do not want to allow any personal  
references to any of the Members or the  
Ministers.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ  
ಮುಂದೆಯ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸರ್ಕಾರ  
ದವರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬೆಲೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.  
ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಾದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ  
ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು  
ನಾನು ಭಾವನೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು  
ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ,  
ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ  
ಮಂಡಿಸಿರುವ 1962 ನೇ ಇಸವಿಯ ಮೈಸೂರು  
ಭೂಕಂದಾಯದ ಅತಿ ಭಾರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿಧೇಯ  
ಕವನ್ನು ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಎರೋಧಿಸು  
ತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ  
ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೂದೆಯನ್ನು  
ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವಾಗ ವಿಧಿ  
ಯಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನಾನು ರೈತ  
ನಾಗಿ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಬಹಳ  
ವ್ಯಸನದಿಂದ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಮುಂದೆ ಬರ  
ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ  
ಅಸಮಾಧಾನ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ  
ಚೀಣಾ ಆಕ್ರಮಣದ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನ  
ದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು  
ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ  
ಹಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ  
ದವರು 23 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ  
ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ಏಳುವರೆ  
ಅಥವಾ ಎಂಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾವು  
ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲ  
ದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಆಗುವುದು  
ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರಣಗಳನ್ನೂ ನಹ ಅವರು  
ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಹೊಸ  
ತೆರಿಗೆಯೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಸಂಚಾರ್ಜ್  
ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 1961 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೂದೆಯನ್ನು  
ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅದರ  
ಪ್ರಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಂಚಾರ್ಜ್ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ.  
ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ  
ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಾಲ್ಕು  
ಕೋಟಿ ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಭೂಕಂದಾಯ  
ಇರುವುದು ಎಂಟು ಕೋಟಿ 16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ  
ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದರ  
ಇದು ಬಹಳ ಆಕ್ರಮವಾದ ಮತ್ತು ಅನುಚಿತವಾದ  
ಹೆಜ್ಜೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ  
ವಾಗಿ ಈ ಅತಿ ಭಾರ ಒಂದು ರೈತರ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಹೇಗೋ ಐದು ಮಣ ಹೊರುತ್ತಾನೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದೆರಡು ಸೇರು ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕಬಹುದು. ಈಗ ಸರ್ ಫಾರ್ಜ್ ಎಂದು ಏನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ ಯೋ ಅದು ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಐದು ಮಣ ಹೊರುವವನ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಐದು ಮಣವನ್ನು ಹಾಕುವುದು. 100 ಕ್ಕೆ-100 ಪಟ್ಟು. ಇದು ಸರ್ ಫಾರ್ಜ್ ಮೂಲಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನೂಬೆ ಬಂದಿತೆ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಬಂದಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಬಹುಶಃ ಯಾವ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳೂ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

Sri B. R. SUNTANKAR (Belgaum City).—May I know Sir, whether we are discussing the amendment or the Bill itself?

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member is not right in his statement. I have said that both the amendment and the Bill are before the House.

Sri G. V. GOWDA.—Sir, thinking that we are discussing only the amendment, I confined myself on the amendment itself.

Mr. SPEAKER.—I do not know that. Both the amendment and the Bill are before the House and both are open for debate. That is why Sri S. Gopala Gowda is dealing with it properly.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Unless this amendment is rejected how can we discuss the Bill Sir?

Mr. SPEAKER.—The debate will be on both.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Then what happens to the amendment Sir?

Mr. SPEAKER.—The arguments are common for both. Whatever you want to say for the one, you can also say for the other. I have said that both the amendment and the Bill are before the House for debate. I have said so because whatever that is said here can be covered also by the other and the Bill is more comprehensive.

Sri K. LAKKAPPA.—Can the Hon'ble Speaker allow me to speak again Sir, because I confined myself to the amendment only?

Sri B. R. SUNTANKAR.—Sir, this amendment amounts to an adjournment motion and I think adjournment motion should be disposed of first.

Mr. SPEAKER.—Is this an adjournment motion, you call it in effect! Let

the Hon'ble Member continue. You are disturbing him regarding of the threads of his thoughts.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೂಲಕ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಂದಾಯ ವನ್ನು, ಸುಂಕವನ್ನು, ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ದ್ವಿಗುಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಯಾವದ್ದು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಎಕ್ಸಿಸ್‌ಅರ್ಡಿನರಿ ಗೆಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಮೂರನೇ ತಾರೀಖು ಇದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಈ ಸಭೆ ಸೇರುವ ದಿವಸ. ಸರ್ಕಾರದ ಮನೋಭಾವ, ಮನೋ ನಿಲಿ ಎಂಬೆ ಎಂದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಮನೂಬೆಯನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಹೆಚ್ಚು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಮನೂಬೆಯನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿರೋಧ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಧೋರಣೆಯಿಲ್ಲ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಿದಾದರೆ ಮೊನ್ನೆ ಇಮ್ಮೊವಬಲ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮನೂಬೆಯನ್ನು ಕೂಡ ತಂದಿದ್ದರು. ಅದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇತ್ತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಆ ಮನೂಬೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುದ್ದಿ ಹೊರಟಿದೆ. ಈಗ ಈ ಭೂಕಂದಾಯ ಅತಿಭಾರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೂಬೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೇನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವನರ ಅವಸರವಾಗಿ ಈ ಮನೂಬೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಅವರೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರೈತರ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ ವನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಿಂದ ಎದ್ದಿರುತ್ತದೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಥಾ ಸನ್ನಿವೇಶ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಉಂಟಾದದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ 42 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಮಿತಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವರ್ಷವಿಶ್ರಾಂಟೆ ಆಗಿರಬೇಕು. ಈ ಹಿಂದೆ ಬಂದಂಥಾ ಅನೇಕ ಮನೂಬೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮೂಲಕ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಂದಾಯ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಎಂಟು ಕೋಟಿ 16 ಲಕ್ಷ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಎಂದರೆ ಬಹುಶಃ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲೂ ಅರಿಕೆಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಇದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಷಯ. ಈ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಈ ಮನೂಬೆಯನ್ನು ಅವರು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏಕೆಂದರೆ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಸರ್ ಫಾರ್ಜ್

ಅಂತ ಹೇಳುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಮತು.

ಗೊತ್ತಾದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಅಧಿಭಾರ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹೊರೆ ಅದು. ಆದರೆ ಈಗ ಹಾಕಿರುವುದು ಸಣ್ಣ ಹೊರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಮಾಡುವುದು. 100 ಕ್ಕು 200 ರಷ್ಟು. ಎರಡುವರ್ಷ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ಸಲ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾನೂನು ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ರಿವೀಲ್ ಮಾಡುವ ತನಕ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದು ವರಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಸನ್ನಿವೇಶ ಏನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಈಗಲೇ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ— ಅವರು ಹೇಳಿದರು— ಕೆಲವುಕಡೆ ಖುಷ್ಕಿ ಇದ್ದುದು ಬಾಗಾಯ್ತು ಆಗಿದೆ, ತೆಂಗು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ, ಕಾವೀತೋಟದವರು ಬಹಳಕಡಿಮೆ— ನಾಯಿನಲ್— ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಇದು ಬಹಳ ದಿನವದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು. ಈ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಲೂ 10-15 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಲೆಮೆಂಟ್ 1932 ರಲ್ಲೇ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಲು ವಿಮರ್ಶಮಾಡಲೇ, ಮುಂದೂಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗಲೂ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಧಕೆಲಸವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅರ್ಧಕೆಲಸ ಎಂದರೆ ಅರ್ಧವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ವೆಮಾಡಿ, ಸಾಯಿಲೆಟ್ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಮುಟ್ಟಿಗಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಧವೇ ಅಥವಾ ಇರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲ ಅರ್ಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಧವೇ ಅಥವಾ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಬರ್ಟ್ ಆಪ್ ಮಾಡಿರುವುದಲ್ಲ ಅರ್ಧ ಕೆಲಸ ವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಧವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣ ಪ್ಪ.—ಒಂದೊಂದು ಯೂನಿಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಯೂನಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮುಗಿದ ತಕ್ಷಣ ಇನ್ನೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ರ‍್ಯಾಂಡ್‌ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿ, ಹೊಸ ಕೋಡನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಲೆಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದು ಆಗುವವರೆಗೂ ಸುಮಯವಿಲ್ಲ. ಕೂಡಲೇ ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಕಾರಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾರಣ ದಿಂದ ಈ ಒಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ದಾರಿ ಸರ್ವಥಾ ಮಾನ್ಯವಾದುದಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಭೂಕಂದಾಯ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಮೂಲವಾದ ಕಂದಾಯ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಎಂದರೆ ಭೂಕಂದಾಯ ಎಂದು ಅನು ವಂಥಾ ಒಂದು ಕಾಲ ಇತ್ತು. ಈಗಿರತಕ್ಕ ರ‍್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡಿನಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಕ್ರಮಗಳು ಇವೆ, ನಡವಳಿಕೆಗಳು ಇವೆ ಮತ್ತು

ವಿಧಿಗಳು ಇವೆ. ಇದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡುವಾಗಲೂ ಇಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು, ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ತಿದ್ದು ಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ, ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಸರ್ ಥಾರ್ಚ್.....

[SRI ANNA RAO GANAMUKHI  
in the Chair.]

Sri C. J. MUCKANNAPPA (Sira).—  
I raise a point of order. Rule 74 (3) is :

“Where a motion that a Bill be circulated for the purpose of eliciting opinion thereon is passed, and the Bill is circulated in accordance with that direction and opinions are received thereon, the member in charge, if he wishes to proceed with his Bill thereafter, shall move that the Bill be taken into consideration by the Assembly.....”

I want to know what will happen to the original Bill and the amendment if the amendment is either rejected or accepted. There is no use of discussing the amendment unless we want to circulate this Bill. Now we are discussing the merit of the Bill also and we are just throwing hot and cold at the same time. May I submit that this goes against the rule ?

G. VENKATAI GOWDA.—Unless we know that the Hon'ble Minister is willing to accept the amendment, we will be unnecessarily discussing this amendment. In such circumstances the amendment must be put first and if it is rejected the House is at liberty to discuss the Bill.

Mr. CHAIRMAN.—The Hon'ble Speaker has already given his ruling. I am not going to revise it.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—There was no point of order then. Only a reference was made as to how two things can go on.

Sri S. M. KRISHNA.—The amendment moved has got to be decided first before we take into consideration the Bill. Otherwise the discussion will be infructuous. Supposing the amendment is carried, then what should happen to the discussion of the Bill. So, whether the amendment has got to be decided first or the Bill, we want a ruling.

Mr. CHAIRMAN.—I do not want to give any ruling because the Speaker has taken the view that both the amendment and the Bill are before the House for discussion. Therefore, I do not think that any question arises now. I am not going to revise it now.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, no ruling was given. He might have held that view and we are noting questioning it.

Mr. CHAIRMAN.—It amounts to that only.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—If a point of order has been raised and he has given a ruling, it is my duty to respect it.

Mr. CHAIRMAN.—It was as good as raising a point of order although the words 'point of order' were not used and the Hon'ble Speaker has given a ruling.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—What has happened to my point of order? Either you rule it out or give a ruling on it?

Mr. CHAIRMAN.—There is no point in giving a ruling. Already the Speaker has, by implication, ruled it out.

Sri S. M. KRISHNA.—What happens to sub-rule (3) of Rule 74?

Mr. CHAIRMAN.—Having in view the Rules 73 and 74, the Chair has already given a ruling. Anyway, he had decided the matter and asked the members to go on with the consideration of both the Bill and the amendment.

Sri K. LAKKAPPA.—Sir, I rise to a point of order. When the amendment was moved by the Hon'ble the Leader of the Opposition, he was allowed to speak in support of the amendment. The point is whether a member who has spoken in support of the amendment will be given an opportunity to speak again on the Bill.

Mr. CHAIRMAN.—That point will be considered.

Sri S. SHIVAPPA.—It is very clear that a point of order was raised and I think it is a duty cast upon the Chair to give a ruling.

Mr. CHAIRMAN.—Already, the ball is set in motion and the Speaker has

opined that the discussion both the amendment and the Bill should go on simultaneously. Therefore, I am not competent to revise that ruling.

Sri G. VENKATAI GOWDA.—If the Speaker has given the ruling already, that can be revised by you, Sir.

Mr. CHAIRMAN.—Though the words 'ruling' and 'point of order' were not used, by implication it means that the Speaker has given the ruling.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರನೆಯ ವಿಧಿಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ೭೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವವರ ಮೇಲೆ ಸರ್ ಛಾರ್ಜ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ಜಮೀನನ್ನು ಕೃಷಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಲಾಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂಥ ಜಮೀನಿನ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕಂದಾಯವೂ ಇರಬಾರದು, ಎಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಕೂಡ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ತಾತ್ಕಿಕವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತ್ತು ಎಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಎಂಟಾಣಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವವರು ಕೂಡ ಅದರ ಎರಡರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭೂಮಿಗೂ ಈ ಸರ್ ಛಾರ್ಜ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ತೀರಾ ಅನ್ಯಾಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನೀಯವಾದ ಯಾವ ತರ್ಕವೂ ಇಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಜಮೀನು ಕಂದಾಯ ಹಾಕುವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರತಿಗಾಮಿಯಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಯಾವ ಹಿತವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಈ ಕಂದಾಯವನ್ನು ದಂಡದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಈ ತೆರಿಗೆ ಹೊರ ಹೊರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಉಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಕಂದಾಯ ಗಾರನಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ವ್ಯಾಮೋಹ ಅನೇಕರಿಗಿದೆ. ೫ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಮಂಗಳ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಸಹ ಅಡವಿಟ್ಟು ಕಂದಾಯ ಕಟ್ಟಿರುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮಾನ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಕೆಲವರಿಗಿತ್ತು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಈ ದಂಡ ಬೇರೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ತುರ್ತು ಪ್ರರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆಯೆಂದು ತೆರಿಗೆ ಗಂದಾಯ ಹಾಕಿ.

ಅದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಅದರ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಭೂಕಂದಾಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬರುವಾಗ

.....  
ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ತೆರಿಗೆ ಗಂದಾಯ ಹಾಕಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಅದರ ಅನೇಕರಿಗೆ ತೆರೆಯೇ ಇಲ್ಲ (ನಗು !)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೊರಿಸುವಾಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಮನಗಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಆದಳತಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ತಗಲುತ್ತಿದೆ, ಈ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಸಂದೂಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪರದೇಶಗಳವರು ಬಂದರೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ವೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿವಿವರಣೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಭೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಾಗ .....

Sri K. H. RANGANATH.—On a point of order, Sir.

†Sri K. H. RANGANATH (Mudigere).—On a point of order, Sir. By implication, as stated just now, it is said that rule 74 is suspended, but there is a specific provision in the Rules of Procedure to suspend a rule and that rule is 322 and that procedure has not been adopted by this House to suspend rule 74. So my point is how can the debate on the main motion for consideration of the Bill go on without suspending rule 74 ?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—My friend is very correct. He drew the attention of the Speaker to rule 322 which says that “any member may with the consent.....”

Mr. CHAIRMAN.—That question does not arise at all.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—My submission is that the Speaker did not suspend rule 74 (3) under rule 322 because there was no specific request made to suspend this rule. I now request you to review the whole matter and first dispose of this amendment and then take up the original Bill.

Mr. CHAIRMAN.—I think by implication the Speaker had already given the ruling. All the same, I will now clarify the matter. Rule 73 (2) says :

“At this stage no amendments to the Bill may be moved, but if the member in charge moves that his Bill be taken into consideration, any member may move as an amendment that the Bill be circulated for the purpose of eliciting opinion thereon.....”

The motion for consideration of the Bill has been moved and that motion

is before the House and along with that this amendment is also there and so the discussion on both can go on. Rule 74 (3) says :

“Where a motion that a Bill be circulated for the purpose of eliciting opinion thereon is passed.” Then only sub-rule (3) applies ; otherwise it does not. Now we are at the stage of rule 73 wherein it is stated : “.....if the member in charge moves that his Bill be taken into consideration, any member may move as an amendment that the Bill be circulated for the purpose of eliciting opinion thereon by a date to be specified in the motion.” Therefore, sub-rule (3) of rule 74 does not apply. That is my ruling.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನೀಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ನಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಕಂದಾಯ ಕೊಡತಕ್ಕವರ ಮೇಲೂ ಸರ್ ಚಾರ್ಜ್ ಹಾಕ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ವಧಾನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ೮, ೯ ಮತ್ತು ೧೦ ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ ಅಪೀಲಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದಾಯಿತು. ೧೦ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ “Any person aggrieved by an order made under Section 9 may, within thirty days from the date of the order, appeal to the Assistant Commissioner, whose decision thereon shall be final.” ಎಂದಿತ್ತು, ಈಗ ಅದೂ ಇಲ್ಲ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ assessment ಮಾಡಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಲ್ಲಯೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಕ್ರೂರವಾದ ಕ್ರಮ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಇದು declaration clause ಇದ್ದುದರಿಂದ ಇತ್ತು ; ಆ ಕ್ಲಾಜು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲರುತ್ತದೆ. ಆಗ ೨೦ ರೂಪಾಯಿನ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಎಂದಿದ್ದುದರಿಂದ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ವಿನಾಯಿತಿ ಇಲ್ಲದೇಯಿರುವುದರಿಂದ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ನೂ ಇಲ್ಲ, ಅಪೀಲೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು Consequential..

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿವರಣೆ, ಸಮಜಾಯಿಷಿಯೇನೋ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಈಗ ಅದಿಲ್ಲ. ಯಾವತಾರತಮ್ಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅವನು ಎಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತಾನೋ ಅದರ ಮೇಲೆ ಈ ಸರ್ ಚಾರ್ಜ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಪೀಲು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಂಟಾಣಿ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವವನಿಗೂ ಏತೆ ಪಟ್ಟಿ ಇರುತ್ತದೆ ಅವನೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಷ್ಟೆ : ಇದರಲ್ಲಿ ಹಣದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಿಂತ ಬಹಳ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ನೀತಿ ನಿಯಮ



(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಹಾಗೂ ಧೋರಣಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಸರ್ ಚಾರ್ಜ್ ಮೂಲಕ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಇಂಥ ಹೊರೆಯನ್ನು ಯಾವ ನಾಗರಿಕರ ಮೇಲೂ ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಒತ್ತಾಯ ತಂದರು, ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿತು, ಯಾರು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು ಎನ್ನುವುದು ಅಪ್ರಕೃತ. ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ಮನೋದಯವನ್ನುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕ್ರೂರವಾದ ಹೆಜ್ಜೆ, ಸರಿಯಾದುದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಕ್ಯಾಂಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬರಿಯ ಹಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು procedure ಅಥವಾ ಕ್ರಮಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಸರ್ವತೋಮುಖವಾಗಿ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ತೆರಿಗೆ. ನೂರಕ್ಕೆ ೨೦-೨೦ರಷ್ಟು ಜನ, ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವ ಜನರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ತೆರಿಗೆ. ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂದು ಸರ್ವತೋಮುಖವಾಗಿ ಅನ್ವಯ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ತುರ್ತು ಎಂದು ಬದವರನ್ನು ಬಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ತುರ್ತು ಎನ್ನುವ ಮಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬಲ ಕೊಡಬಾರದು.

ಅವರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆ, ಕಾನೂನುಗಳೇ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ೪ ಅಣೆ ೭ ಅಣೆ ಯಷ್ಟಾಗಿದೆ. ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಂತರೆ ಸಾಲಗಾರರು ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಡವೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಡಿಕ್ರಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು, ಕಣವೇನೋ ಬೇಕು, ನಿಜ. ಬೇಕಾದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡೋಣ. ದಾನರೂಪವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಪಡೆಯೋಣ. ಹೇಗೋ ೫ ಅಥವಾ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗಬಹುದು. ಅದನ್ನೇ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಇವತ್ತಿನ

ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಲ್ಲದ್ದಾರೆಂದು, ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ಕಾರದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿದರೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನಿಲ್ಲ. ಈ ಮನೋದಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರುವುದೇ ತಪ್ಪು. ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಮೂಲಕ ಶೇಕಡ ೧೦ರಷ್ಟು ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಒಂದೇ ವರ್ಷದ ಮಟ್ಟಗಳೇನಿ ಅಥವಾ ೩ ವರ್ಷಗಳ ಮಟ್ಟಗಳೇನಿ ಅದರ ಈ ಕ್ರಮವೇ ತಪ್ಪು. ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಅರ್ಥ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಯಾವುದೋ ಒಬ್ಬ ರಾಯನ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೋ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಕಾನೂನು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನದು ಮೂಲ ನಿರ್ದೋಷವಿದೆ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನರ್ನಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಅಥವಾ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri S. BHEEMANNA.—(Spoke in Hindi).

Mr. CHAIRMAN.—The House will now rise to meet again at 1 P.M. on Monday.

*The House adjourned at Thirty Minutes past Twelve of the Clock to meet again at One of the Clock on Monday, the 10th December 1962.*